

పూర్వులు - నమ్మకాలు

నేను మా అమ్మ మాగంటి ప్రసూన గారి వద్ద, అమ్మమ్మ కాశీభట్ల కమలమ్మ గారి వద్ద, రాయలసీమ మేత్తుడు కాపు కుమార్ మరియు ఇంకా కొద్ది మంది ఇతర మేత్తులు, సహోద్యోగుల ద్వారా పిన్న, అలవాటు అయిన కొన్ని నమ్మకాలు ఇక్కడ పొందుపరిచాను.

ఈ నమ్మకాలు అనేపి మన పూర్వులు పిచ్చితనంగా పెట్టలేదు. వీటిలో కొన్నిటిని చూస్తే, ఎంతో ఆలోచించి ఈ నమ్మకాలని జనావళిలో ప్రాచుర్యానికి తీసుకుని వచ్చారు అని అనిపిస్తుంది. ఇది నా అభిప్రాయం మాత్రమే.

ఈ కాలంలో కూడా ఈ పిచ్చి నమ్మకాలు ఏమీటి అంటే నేను సమాధానం చెప్పలేను. మన కన్నా ఎంతో వివేకవంతులు, విజ్ఞానవంతులు అయిన పెద్దవారు నిర్దేశించినవి పాటించటం మటుకు మాత్రమే నాకు తెలుసు.

మీకు తెలిసినవి, మీరు పాటించేవి ఏవన్నా ఉంటే పంపించమని విజ్ఞప్తి.

- సిప్పును నోటితో ఊదరాదు
- అరికాళ్ళని సిప్పులో కాల్చుకోరాదు
- మంచం కింద అగ్నిని పెట్టుకోరాదు
- అగ్నిపై నుండి దాటకూడదు
- సంధ్యాకాలంలో నిద్రపోరాదు
- భూమిపైన కాలితో రాయకూడదు
- నీటిలో ఉమ్మి వేయకూడదు.
- తనకంటే పెద్దవాడు నిద్రపోతున్నప్పుడు తట్టి లేపకూడదు

- ఒంటరి గా ఇంట్లో ఎప్పుడూ పడుకోకూడదు
- నీళ్ళు తాగుతున్న ఆవుని నీలువరించకూడదు
- పాలు తాగుతున్న దూడని నీవరించకూడదు
- నూనె పూర్తిగా పిండివేసిన పిండి వంటలు భుజింపరాదు
- కడుపు పూర్తిగా నిండునట్లు భుజింపరాదు
- కుడుములు, దోసెలు మొదలయినవి తొడ మీద పెట్టుకుని తినకూడదు
- స్నేహపూర్వకంగా నైనా భుజం మీద తట్టరాదు
- కంచు పాత్రలో కాళ్ళు కడుగుకొనరాదు
- పగిలిన పాత్రల్లో తినకూడదు
- గుడ్డి ఎద్దులు, తోకలేని ఎద్దులు కట్టిన ఎడ్లబండిలో ప్రయాణం చేయకూడదు
- గోళ్ళని దంతాలతో తీయకూడదు
- గడ్డిని తుంచకూడదు
- రాత్రి పూట చెట్ల కింద పడుకోకూడదు
- తన చెప్పులని తనే మోసుకుని పోకూడదు
- మంచం మీద పడుకుని తినకూడదు
- సూర్యాస్తమయం అయ్యాక నువ్వులతో ఉన్నయే పదార్థాలు తినకూడదు
- ఎంగిలి చేతులతో ఎక్కడికి పోకూడదు
- కాళ్ళు కడుక్కుని , తడి కాళ్ళతో భోజనం చేసేవాడు దీర్ఘాయుష్షు కలవాడు అవుతాడు
- రెండు చేతులతో తల గోక్కొకూడదు
- భోజనం చేస్తూ శిరస్సు ముట్టుకోకూడదు
- కోపంతో కూడా జుట్టు పట్టుకుని కొట్టరాదు
- భోజనం చేసిన తరువాత స్నానం చేయకూడదు

- జ్వర పీడుతుడయినప్పుడు స్నానం చేయకూడదు
- మధ్య రాత్రి పూట స్నానం చేయకూడదు
- ఎంగిలి చేత్తో ఆవుని, బ్రాహ్మణుడిని, అగ్నిని తాకకూడదు
- కాలకృత్యాలు తీర్చుకున్నాక కాళ్ళు తప్పక కడుక్కోవాలి
- పెద్దలు ఇంటికి వచ్చినప్పుడు వారికి నమస్కారం చెయ్యాలి
- ఎవరిపైనా కోపంతో కఱ్ఱని ఎత్తకూడదు
- పెద్ద అన్న తండ్రితో సమానం
- బంగారాన్ని దానంగా స్వీకరిస్తే ఆయుష్షు క్షీణిస్తుంది, కానీ దానం చేసినవాడి ఆయుష్షు పెంచుతుంది అట
- కాలితో అన్నాన్ని ఎప్పుడూ తన్నకూడదు
- కీటకాలు పడ్డ అన్నాన్ని ఎప్పుడూ భుజించకూడదు
- కుక్కలు ముట్టిన అన్నాన్ని భుజించకూడదు
- వైద్యుడి ఇంట్లో అన్నం ఎప్పుడూ తినకూడదు - అది చీమతో సమానం అట
- చేసిన దానాన్ని ఎప్పుడూ చెప్పుకోకూడదు
- వెల్లుల్లి, నీరుల్లి, పుంటి కూర, తెల్ల పాయలు మొదలయిన వస్తువులు బ్రాహ్మణులు భుజించరాదు.
- శవాన్ని ముట్టుకున్న వారికి పది దినాల అశౌచము ప్రాప్తిస్తుంది
- కూరగాయలు, దుంపలు, పళ్ళు మొదలయిన వాటిని నీటితో ప్రోక్షణ చేయవలెను
- వస్త్రాలను నీటిలోనే పిండాలి
- పట్టు వస్త్రాలని, ఉన్ని కంబళ్ళు - చౌడు మన్నుతో శుద్ధి అవుతాయి
- శాలువలు మారేడు పళ్ళతో శుద్ధి అవుతాయి
- తెల్లని పట్టుని తెల్ల ఆవాల పొడితో శుద్ధి చెయ్యాలి
- పక్షి నోటినుండి జారిన పండు పరిశుద్ధమునది
- స్త్రీ సంగమం చేస్తే స్నానం చెయ్యవలెను

- సిద్ధ లేచాక, ఉమ్మి వేసాక, తుమ్మాక నీరు ఆచ మనం చేయ్యవలెను
- కుర్చీలో కూర్చుని కాళ్ళు ఊప కూడదు
- కాతీ బొటనవేలు మడిచి భూమి మీద పెట్ట కూడదు
- రాత్రీపూట చింతకాయ, నిమ్మకాయ, ఉసిరి ఊర గాయలు తిన కూడదు
- మండుతున్న బొగ్గలని ఎన్నడూ పారవేయకూడదు
- వెలుగుతున్న దీపాన్ని నోటితో ఆర్పకూడదు
- అగరువత్తుల్ని వెలిగించాక నోటితో ఊది ఆర్పకూడదు. చేత్తోనే గాతీ పిసిరి ఆర్పాలి.
- సూర్యాస్తమయం తర్వాత కుండలు తయారు చెయ్యకూడదు
- కురకర్మ చేయించుకుని వచ్చాక స్నానం అయ్యేంత వరకు వేరే వస్తువులని తాకరాదు.
- అరుగుల మీద కూర్చుని కాళ్ళు ఊప కూడదు.
- వేయించిన వేరుశనక్కాయలు తిన్నాక ఒక చీన్న బెల్లం ముక్క నోట్లో వేస్తోవాలి
- కంది పప్పుతో చేసిన పప్పు అరగటానికి , పప్పుని నెయ్యితో భుజించాలి.
- పొట్లకాయ కూర, గుడ్డు ఒకే సారి తిన కూడదు
- నెలల పసికందుని "కోతి" అని ఎన్నడు అన కూడదు
- ఖాళీ గా ఉన్న ఉయ్యాలని ఊప కూడదు
- స్నానం చేసేటప్పుడు నీళ్ళు పోసుకునే పాత్ర మొత్తంగా ఖాళీ చెయ్యకుండా, నీరు ఒక చెంబుడు అయినా వదిలిపెట్టాలి.
- పసిపిల్లలని సాయంత్రం పూట తప్పనిసరి గా బయటికి తీసుకుని వెళ్ళాల్సి వస్తే , నెత్తి మీద ఒక గుడ్డ కప్పి తీసుకుని వెళ్ళాలి.
- బావిలో ఖాళీ చేద వేసి ఎప్పుడూ వదిలిపెట్ట కూడదు.
- బావి చుట్టూ మీద పడుకుని ఒరల మీద కాళ్ళు పెట్ట కూడదు
- బావి ఒరల మీద కూర్చుని కాళ్ళు ఊప కూడదు

- ఏదన్నా ముఖ్యమున పసి మీద బయలుదేరినప్పుడు ఒంటి బ్రాహ్మడు ఎదురుపడితే , ఇంట్లోకి వెళ్ళి కాళ్ళు కడుక్కుని , ఒక రెండు నిమిషాలు కూర్చుని మళ్ళీ బయలుదేరాతి
- ఇంట్లోనుంచి బయటికి వెళ్ళేటప్పుడు - "వెళ్తున్నాను" అని చెప్పకూడదు. ఎప్పుడూ "వెళ్ళొస్తాను" అని మాత్రమే చెప్పాతి
- కింద కూర్చుని ఉన్నప్పుడు , కాళ్ళపైనుంచి దాటకూడదు
- ఈశ్వర దర్శనం చేసినప్పుడు తప్పక , నందీశ్వరుడి కొమ్ముల మధ్యలో నుంచి దైవ దర్శనం కాపించి , తోకని స్పృశించి న మస్కారం చెయ్యాతి
- దైవదర్శనం అయ్యాక , గుడిలో ఉన్న మంటపం మీద నుంచి గాతి గోపురం దర్శనం కూడా చెయ్యాతి
- పిల్లినీ చంపిన వాడు బంగారంతో పిల్లి బొమ్మని తయారు చేయించి దానం చెయ్యాతి
- సిద్ధలేవగానే అరచేతిని చూసుకోవాలి. దేవుడిని తలుచుకోవాలి.
- ఎక్కడికి అయినా బయలుదేరినప్పుడు నల్లపిల్లి ఎదురు రాకూడదు
- ఏ పసి అయినా మొదలుపెట్టేటప్పుడు ఎవరు అన్నా తుమ్మితే , అశుభం జరుగుతుంది
- బయటికి బయలుదేరేటప్పుడు "ఎక్కడికి?" అని అడగకూడదు.
- నిండుగా నీళ్ళతో ఉన్న చెరువులకి ఎప్పుడూ గండి కొట్టకూడదు
- దేవుడికి కొట్టి కొబ్బరి కాయకి ముచ్చిక ఉండాలి
- సున్నం, వక్కలు లేకుండా తమల పాకులు ఎప్పుడూ వేసుకోకూడదు
- నెలల పిల్లలు, పసిపిల్లలు ఉన్న ఇళ్ళలోకి వెళ్ళే ముందు తప్పక కాళ్ళు, చేతులు కడుక్కోవాలి
- ఆడపిల్లలని ఎప్పుడూ "శనిదేవత" అని పిలవకూడదు.
- శుభ కార్యాలకి నలుపు వస్త్రం పనికి రాదు
- బయటికి బయలుదేరినప్పుడు కుడి పక్క నుంచి కాకి వెళ్తే అది

అశుభం.

- వ్యాపారం చేసేవాడు ఎప్పుడూ బోణీ వస్తువు అప్పుగా ఇవ్వకూడదు
- భాద్రపదంలో దూడని కన్న ఆవు అశుభానికి చిహ్నం.
- మాఘంలో దూడని కన్న గేదె అశుభానికి చిహ్నం.
- నోమవారం, శనివారం తూర్పు దిశ గా ప్రయాణం ప్రారంభించకూడదు
- ప్రయాణం మొదలుపెట్టేటప్పుడు ముగ్గురుగా బయలుదేరకూడదు. ముందు ఇద్దరు తరువాత ఒకళ్ళు బయలుదేరాలి.
- నెలల పసికందు ఉన్న గది గుమ్మానికి ఒక వైపు చెప్పు, ఒక వైపు కలబంద ఆకు వేళ్ళాడతీయాలి
- ఇంటికి వేశాల మున వీధి గుమ్మం, చిన్నపెరడు మంచిది కాదు.
- ఇంటికి చిన్న వీధి గుమ్మం, వేశాల మున పెరడు మంచిది.
- ఎప్పుడూ తల ఊపుతూ ఉండే ఎద్దు మంచిది కాదు
- చిత్త నక్షత్రం మంచిది కాదు. ఎందుకంటే అది చిత్తగుఘ్నల వారి నక్షత్రం
- ఆడ పిల్ల ఎప్పుడూ సంతానంలో బేసి సంఖ్యలో పుట్టాలి
- కవలలు ఎప్పుడూ ఇద్దరూ మగ పిల్లలుగా కాని, ఇద్దరూ ఆడ పిల్లలుగా కాని ఉంటే చాలా శుభప్రదం. అదే ఆడ పిల్ల, మగ పిల్ల జతగా పుడితే అశుభం
- పసిగుడ్డుకి అద్దం చూపించకూడదు
- పిల్లల మొదటి దంతం రాలిపోతే ఆవు పేడలో పెట్టి, అది పిడక కింద చేసి ఇంటి మీద వెయ్యాలి.
- గర్భిణి ఉన్న ఇంట్లో, పిచ్చుక గూడు కడితే అత్యంత సుఖ ప్రసవం అవుతుంది.
- పిల్లలకి దీప్తి సాయంత్రం పూటే తీయాలి.

- పిల్లలకి దిష్టి తీసాక , కళ్ళు - ముంజేతులు - కాళ్ళు నీళ్ళతో కడగాతి.
- కప్పల పెళ్ళి చేస్తే వానలు సమృద్ధిగా కురుస్తాయి
- పదమాడు సంఖ్య అశుభం
- పాలపిట్ట దర్శనం శుభకరం
- ఇంటి గుమ్మానికి మీరపకాయలు తలకిందులుగా వేళ్ళాడతీస్తే , చెడు శక్తులు గుమ్మం దాటి లోపలికి రాలేవు
- వెలిగే దీపం చప్పున ఆరిపోతే అశుభం
- వధువు తన పెళ్ళిరోజు, తాళి కట్టేంతవరకు వరుడి ముఖం చూడకూడదు
- ఇల్లు ఊడుస్తున్నప్పుడు చీపురు ఎవరికీ తగలకూడదు
- శుక్రవారం అద్దం పగిలితే అశుభం
- వేసి ఉన్న సిచ్చెన కింద నడవటం అశుభం
- ఇంటి గుమ్మం మీద ఎక్కి నిలబడకూడదు
- గొడుగుని నట్టింట్లో విప్పకూడదు. బయటకు వెళ్ళినతరువాతే విప్పాలి.
- ఇంట్లో నుంచి బయటకు వెళ్తున్నప్పుడు గాసి, ఇంటి లోపలికి వస్తున్నప్పుడు కాసి - కుడి కాతి ఉపయోగం అత్యంత శుభకరం
- సాలె పురుగు మీ మీద పాకితే మీకు కొత్త బట్టలు ప్రాప్తం ఉంది అన్నమాట
- శునకం ఏడవటం అశుభం
- పగటిపూట గుడ్లగాబని చూస్తే అశుభం
- గర్భవతులు శవాల ఉన్న చోటికి పోకూడదు
- దువ్వుకుంటున్నప్పుడు దువ్వెన కింద పడిపోతే అశుభం
- వేసుకున్న పగడాలు రంగు మారితే అశుభం
- వంతెన మీద నిలబడి స్నేహితులకి వీడ్కోలు పలకకూడదు

- కొత్త ఇంట్లోకి మారినప్పుడు కొత్త చీపురు కొనుక్కోవాలి. పాత చీపురుని పొర పాటున కూడా వెంట తీసుకుని పోకూడదు
- కాలు దురద పెడితే , త్వరలో ప్రయాణ యోగం ఉన్నదన్న మాట
- ఉత్తరం వైపు తల పెట్టి పడుకోకూడదు
- ఉప్పుని ఒక రి చేతికి మనం స్వయంగా అందించకూడదు
- వీధికి ఎదురుగా ఇల్లు కట్టుకోకూడదు.
- చేపలు తినేటప్పుడు తోక దగ్గర మొదలు పెట్టి తల వైపు తినాలి
- కొంగుకి ముడి వేసి పెట్టుకోవటం ఎల్లప్పుడూ శుభకరం
- వాన పడుతున్నప్పుడు చెట్టు కింద ఎప్పుడూ నీలబడకూడదు
- ఆడవారు ఈల వేయకూడదు
- మన పక్కన వారు ఎవరన్నా ఆవతిస్తే మనకు కూడా ఆవతింత వస్తుంది .
- ముక్కు మీద దురద పెడితే , అది కలహానికి సూచకం
- గోళ్ళు ఇంట్లో ఎప్పుడూ కత్తిరించుకోకూడదు
- ఇంట్లో తేనె పుట్ట కడితే అశుభం
- పసిగుడ్డు పడుకునే మంచం కింద పాత చీపురు , పాత చెప్పు పెడితే చాలా మంచిది
- సూర్యాస్తమయం తరువాత చీపురుతో ఇల్లు ఊడవకూడదు
- ఆవులు తోక ఎత్తి నీలబడితే అది రాబోయే వర్షానికి సూచన
- నది, కాలువ దాటుతున్నప్పుడు నదిలోకి కానీ కాలువలోకి కానీ డబ్బులు వేసి ఏదన్నా కోరుకుంటే , అది తప్పక సిద్ధిస్తుంది
- భోజనం చేసేటప్పుడు నాలి క కొరుక్కుంటే, అది కొద్ది సేపటి క్రితం చెప్పిన అబద్ధానికి సంకేతం
- తోకచుక్క రాలితే అశుభం
- భోజనం చేసేటప్పుడు పొలమారితే, ఎవరో కావలసిన వారు తలుచుకుంటున్నారు అని అర్థం

- ఉల్లి పాయలు మండిస్తూ కోరుకున్న కోరిక తప్పక తీరుతుంది
- కొవ్వొత్తి , గుడ్డి దీపం వెలుతురులో అద్దంలో మన మోహం మన మే చూసుకోకూడదు
- పాలు పొంగితే శుభసూచకం
- బల్లి కలలో కనపడితే , ప్రియమున వారు అనుకున్న వారితో శత్రువులు ఉన్నారు అన్న మాట
- కీచురాయి ఇంట్లో అరిస్తే శుభం
- కుడి చెవి దురద పెడితే శుభం
- ఎడమ చెవి దురద పెడితే అశుభం
- కుడి కన్ను అదిరితే శుభం
- ఎడమ కన్ను అదిరితే అశుభం
- కలలో చేప కనపడితే , తెలిసిన ఆడవారితో ఒకరు గర్భవతి అయ్యారు అన్న మాట
- కుట్టుడు పని శుక్రవారం మొదలుపెట్టకూడదు
- అనుకోకుండా బట్టలు తిప్పివేసుకుంటే శుభం జరుగుతుంది
- నడుస్తూ ఉన్నప్పుడు బట్టలు ఏదన్నా ముళ్ళపొదకి పట్టుకుని చిరిగితే ధనం లభిస్తుంది
- గబ్బిళం ఉన్న ఇల్లు అశుభానికి చిహ్నం
- శుక్రవారం గొళ్ళు తీయకూడదు
- పిచ్చుకలు ఉన్న ఇళ్ళు శుభకరం
- ఒంటి మీద వేసుకుని ఉన్నప్పుడు బట్టలని కుట్టకూడదు
- పుట్టినప్పుడు గుప్పెట తెరిచి ఉన్న శిశువు ప్రపంచాన్ని శాసించేవాడు అవుతాడు
- యాచకానికి వచ్చిన బ్రాహ్మణుడికి బిచ్చం వేయకపోతే కాశీలో గోవుని చంపినంత పాపం
- నల్ల కుక్క వెంబడి పడి వస్తే అశుభం

- గుర్రం వదిలిన గాఠి పీఠిస్తే కోరింత దగ్గు ఉపశ మిస్తుంది
- తేనెటీగ చేతి మీద వాఠితే ధనం లభిస్తుంది. అదే శిరం మీద వాఠితే యశస్సు లభిస్తుంది
- ఇతరుల చెప్పుల మీదుగా నడవటం అశుభం
- పొలంలో సాయంకాలం పిట్టల కూతలు ఉత్తరం వైపు నుంచి వస్తే అశుభం, పడమరనుంచి అయితే పాడీపంటలు సమృద్ధి, దక్షిణం నుంచి అయితే అదృష్టం, తూర్పు నుండి అయితే మంచి ప్రేమ ఆప్యాయతలు లభిస్తాయి
- ఏదన్నా పని మీద బయలుదేరినప్పుడు, నెత్తి మీద పిట్ట రెట్ట వేస్తే శుభం జరుగుతుంది
- సీతాకోకచిలుకలు ఇంట్లోకి వస్తే అదృష్టం
- లేగదూడని వీపు మీద చరచటం అశుభం
- సాయంత్రంపూట ఆవులు పొలంలో పడుకుని ఉంటే వాన ఖచ్చితంగా పడుతుంది
- గాడిద మీద ఎక్కి వెనక్కి తిరిగి కూర్చుంటే దంతాల నొప్పి తగ్గుతుంది
- ఆడపిల్లలు ఎగిరే తూనీగని పట్టుకుంటే పివాహం అవుతుంది
- ఒక నక్క కనపడితే శుభం. నక్కల గుంపు కనపడితే అశుభం
- తీతువు పిట్ట అరిస్తే అశుభం
- నెమలి ఏడిస్తే తుఫాను సమీపిస్తోంది అన్న మాట
- అర్ధరాత్రి కోడి కూస్తే దయ్యం వచ్చినట్టు లెళ్లి
- రాబందుని చూస్తే అశుభం
- శనివారం గుండు గీసుకుంటే అశుభం
- ఇంద్రధనస్సు శుభ సూచకం
- గంటలు మోగటం శుభ సూచకం
- ఎవరు అన్నా మాటాడుతున్నప్పుడు తుమ్మితే ఆ మాట సత్యం అన్న మాట

- శనివారం పూట నూనె కొనకూడదు
- వంట గదిలోకి చెప్పులతో పోకూడదు
- "కనుమ" రోజు ప్రయాణించకూడదు
- ఏదన్నా పని ప్రారంభించడానికి మంగళవారం మంచిది కాదు
- నేల మీద గీతలు గీస్తే అప్పుల పాలు అయిపోతారు
- పడక గదిలోకి స్వయంగా అతిథులని ఆహ్వానించకూడదు
- సుమంగళి గా ఉన్న ఆడ వారు, బొట్టు ఎప్పుడూ పెట్టుకునే ఉండాలి
- నేల రాలిన పువ్వు పూజకి అర్థం కాదు
- ఆవుతీంచినప్పుడు చెయ్యి అడ్డంపెట్టుకోవాలి. లేక పోతే దయ్యాల మనలని ఆవహిస్తాయి
- సాయంత్రం పూట, సూర్యాస్తమయం అవుతున్న వేళలో పడుకోకూడదు
- సూర్యాస్తమయం తరువాత చెట్లకి నీళ్ళు పోయకూడదు. చెట్ల నుంచి పువ్వులు తుంచకూడదు
- దీపాలు పెట్టాక, ఎవరన్నా తోడుకి పెరుగు కాసి మణ్ణిగ కాసి ఇమ్మంటే ఇవ్వకూడదు
- శుక్రవారం దీపాలు పెట్టాక డబ్బులు ఎవరికీ ఇవ్వకూడదు
- ఇంటి తాళం చెవులు ఎడమ చేతితో ఎక్కడా వదిలి పెట్టకూడదు

మీకు తెలిసినవి, మీరు పాటించేవి ఏవన్నా ఉంటే పంపించమని విజ్ఞప్తి.

మీ వంశీ

Keywords: nammakAlu, nammakamulu, superstitions in andhrapradesh, beliefs and customs of andhrapradesh, kASibhaTla, kamala, telugu prajala nammakAlu, achArAlu, Andhra prajalu pATinchE achaaraalu mariyu nammakamulu, rAyalaseema nammakAlu